

Očkování snižuje riziko vážných onemocnění a prodlužuje život seniorů a jejich zdraví. Zvyšme proočkovanost i v České republice!

24.3.2023 - | Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

Tábor, 24. března 2023 - Zdravotní stav populace je obtížné měřit, proto se ve statistických srovnáních používají různé ukazatele, nejčastěji očekávaná délka života ve zdraví (Healthy Life Years) neboli střední délka života a naděje dožití ve zdraví (Healthy life expectancy). Oba ukazatele jsou klíčové při stanovování, resp. nastavení sociální politiky státu, pro plán výdajů na zajištění zdravotnických služeb, ale i hospodářských strategií každé země. Jednou z možností, jak zvýšit tyto ukazatele v České republice a dostat se nad průměrné hodnoty v evropském srovnání, je očkování. Proto se světové organizace, mimo jiné právě International Federation on Ageing, Global Ageing Network a European Ageing Network, chtějí zaměřit kromě přímých pozitivních vlivů očkování také na ty vedlejší, pozitivní přínosy, jako je snížení civilizačních chorob. Díky tomu se budou moci lidé dožívat vyššího věku a žít déle ve zdraví.

Přístup k očkování není ve světě, Českou republiku nevyjímaje, jednotný, naopak pandemie covidu-19 rozdělila společnost na dva tábory, a přístup k očkování by se dal celkově považovat spíše za chladný. Světové organizace se proto chtějí zaměřit na osvětu a podporu očkování, zejména pak chtějí změnit pohled na očkování u seniorů. Například International Federation on Ageing vypracovala dokument The Adult Vaccination Advocacy Toolkit, kde shrnuje autoritativní a adaptabilní nástroje, jak zvýšit míru proočkovanosti populace. V posledních zhruba 10 letech navíc vědci přicházejí s poznatkami, že očkování snižuje riziko kardiovaskulárních onemocnění, ale také Alzheimerovy choroby, a to až o 40 %.[\[1\]](#)

Kardiovaskulární onemocnění (cévní mozková příhoda, infarkt myokardu či srdeční selhání) představují celosvětově významný zdravotní problém, jsou totiž nejčastějšími příčinami úmrtí a invalidity. Očkování však dle odborných studií může přispět k jejich nižšímu výskytu. Například očkování proti chřipce významně snížilo riziko cévní mozkové příhody o 22,5 % u lidí, kteří byli očkováni proti chřipce, ve srovnání s těmi, kteří nebyli.[\[2\]](#) Stejně pozitivní účinky lze sledovat také u očkování proti pneumokokovým onemocněním.

„Cílem jak zástupců seniorů (IFA), tak poskytovatelů sociálních služeb pro seniory (GAN, EAN) je zvyšovat kvalitu života těchto starších osob. A s tím souvisí i prodlužování života a zejména prodlužování naděje na dožití ve zdraví. Poslední vědecké poznatky nám ukazují, že pravidelné očkování seniorů proti chřipce a pneumokokovým onemocněním prokazatelně snižuje rizika cévních mozkových příhod, infarktů, ale i onemocnění Alzheimerovou chorobou. Hledáme tedy společné cesty, jak zvýšit povědomí o klíčových přínosech očkování a přispět tak k prodlužování života seniorů a jejich zdraví,“ uvádí **Jiří Horecký, předseda světové organizace Global Ageing Network a prezident European Ageing Network.**

Z pohledu statistických dat by se průměrný Čech v roce 2021 dožil 77,3 roku, muži se dožívají statisticky nižšího věku – v roce 2021 by se muž dožil průměrně 74,1 roku, žena pak 80,5 roku.[\[3\]](#) Průměr zemí Evropské unie byl v roce 2020 celkem 80,4 let, k jeho dosažení nám tedy chybí 3,1 roku.

V případě očekávané délky života ve zdraví je na tom Česká republika v porovnání s evropskými

zeměmi hůře. Naději na dožití ve zdraví mají v ČR ženy ve věku 62,5 let a muži pak ve věku 60,9 roku. Evropský průměr u žen činí 64,5 let, a muži zhruba 2,5 roku pod tímto průměrem.

Záměrem světových organizací je tedy podpořit očkování, zvýšit povědomí o něm a jeho dostupnost, a tím ochránit seniory. Při pohledu na Českou republiku zjistíme, že se například v proočkovanosti proti chřipce pohybuje hluboce pod evropským průměrem, v roce 2018 bylo pouze 21,5 % občanů nad 65 let očkováno proti tomuto onemocnění, evropský průměr dosahoval 41,4 %.

V kontextu těchto zjištění se do podpory očkování zapojí i Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, která připravuje mediální kampaň, již plánuje spustit letos v září. Zkušenosti s mediálními aktivitami má už z období pandemie covidu-19, kdy se v jejím počátku zaměřila na zvýšení povědomí o sociálních službách, které zůstávaly upozaděny, a také natočila videospoty podporující očkování v sociálních službách, které právě boj s koronavirem ustály.

Kontakt pro média:

Ing. Petra Cibulková, tisková mluvčí APSS ČR

sefredaktor@apsscr.cz, tel. 607 056 221

[1] LOEB, Mark et al. *Flu Vaccination Linked to 40% Reduced Risk of Alzheimer's Disease*. Dostupné z: <https://content.iospress.com/articles/journal-of-alzheimers-disease/jad220361>.

[2] BUKHBINDER, Avram S. et al. *Influenza vaccine to reduce adverse vascular events in patients with heart failure: a multinational randomised, double-blind, placebo-controlled trial*. Dostupné z: [https://www.thelancet.com/journals/langlo/article/PIIS2214-109X\(22\)00432-6/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/langlo/article/PIIS2214-109X(22)00432-6/fulltext).

[3] ČSÚ. *Česká republika od roku 1989 v číslech. Vybrané demografické údaje (1989–2021)*. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-od-roku-1989-v-cislech-aktualizovano-9122022>.